

ปีที่ 40 ฉบับที่ 14248 วันพุธที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2560 หน้า 7

ศูนย์ฯ พิภูลกอง พลิกฟื้นดินเปรี้ยว ตามแนวพระราชดำริ พัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืน

จากการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในหลายพื้นที่ของจังหวัดนครราชสีมา ทำให้ทรงทราบถึงปัญหาและความทุกข์ยากของราษฎร เนื่องจากสภาพดินส่วนใหญ่เป็นดินพรุ มีสภาพเปรี้ยวจัดไม่สามารถเพาะปลูกพืชได้ จึงพระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภูลกองอันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้น เพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยว โดยทรง



แนะนำให้ทำการแก้แล้งดิน ซึ่งกรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานหลักที่ดำเนินงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภูลกองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงได้ดำเนินการสนองพระราชดำริด้วยการศึกษาวิจัยและปรับปรุงดินโดยวิธีแก้แล้งดินจนประสบความสำเร็จ และยังได้มีการขยายผลการดำเนินงาน มีการประยุกต์ใช้ และถ่ายทอดเทคโนโลยีในพื้นที่ของเกษตรกร จนสามารถพลิกฟื้นผืนดินให้สามารถทำกินได้อย่างยั่งยืน



นางสายหยุด เพ็ชรสุข ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภูลกอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เปิดเผยว่า ศูนย์ฯ พิภูลกอง จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2525 หน้าที่หลักของศูนย์ฯ คือ ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อหารูปแบบในการ



สายหยุด เพ็ชรสุข

พัฒนาพื้นที่พรุหรือพื้นที่ลุ่มต่ำให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินในการทำกินด้านการเกษตรได้ พร้อมกับการพัฒนาอาชีพให้กับเกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งการดำเนินงานของศูนย์ฯ พิภูลกอง เป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานราชการหลายๆ หน่วยงาน โดยเฉพาะในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เนื่องจากลักษณะงานเป็นการพัฒนาพื้นที่พรุซึ่งเป็นที่ลุ่มน้ำท่วมขัง การทำงานโดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งคงไม่สามารถแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรอย่างแท้จริงได้ แต่ปัญหาหลักๆ ของพื้นที่จะเป็นเรื่องของสภาพดินเปรี้ยวจัด ดังนั้นกรมพัฒนาที่ดินจึงเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานที่นี่

สำหรับวิธีการแก้แล้งดินให้เปรี้ยว คือการทำให้ดินแห้งและเบียดสลับกันไปเพื่อเร่งปฏิกิริยาทางเคมีของดิน ซึ่งจะไปกระตุ้นให้สารไฟโรท์ทำปฏิกิริยากับออกซิเจนในอากาศ ปลดปล่อยกรดกำมะถันออกมา ทำให้ดินเป็นกรดจัดจนถึงขั้นแก้แล้งดินให้เปรี้ยวสุดขีด จนกระทั่งถึงจุดที่พืชไม่สามารถเจริญงอกงามได้ จากนั้นจึงหาวิธีการปรับปรุงดินดังกล่าวให้สามารถปลูกพืชได้ ได้แก่การใช้ปูนขาว หินปูนฝุ่น โรยลงไปบนดินแล้วคลุกเคล้าให้เข้ากัน ปูนจะทำปฏิกิริยา



กับกรดกำมะถันในดิน ทำให้ปริมาณกรดในดินลดลง ซึ่งหากใส่ในปริมาณที่มากพอจะส่งผลให้ดินมีสภาพเป็นกลาง ส่วนการใช้น้ำจืดล้างกรดและสารพิษออกจากดินโดยตรง กรดจะถูกชะล้างออกอย่างช้าๆ และนานกว่าวิธีแรก นอกจากนี้จะทำการยกร่องเพื่อปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น โดยมีคูน้ำอยู่ด้านข้าง และให้นำหน้าดินจากบริเวณที่เป็นคูมาเสริมหน้าดินเดิมที่เป็นคันร่องจะทำให้ได้หน้าดินที่หนาขึ้น ส่วนดินที่มีสารไฟโรท์จะใช้เสริมด้านข้าง เมื่อใช้น้ำชะล้างบนสันร่อง กรดจะถูกน้ำชะล้างออกยังคูด้านข้างแล้วระบายออกไป

“จากการศึกษาการแก้งดินตามแนวทางพระราชดำริ เมื่อได้ผลแล้วจึงนำไปขยายผลต่อในพื้นที่ของเกษตรกร โดยพื้นที่แรกคืออำเภอดากโบ ซึ่งเป็นเกษตรกรทำนา และมีปัญหาดินเปรี้ยวจัด โดยเฉพาะในพื้นที่บ้านโคกอิฐ โคกในซึ่งอยู่บริเวณขอบพรุโต๊ะแดง ที่เดิมไม่สามารถทำนาข้าวได้ แต่หลังจากที่ได้นำผลการศึกษากลับดินไปส่งเสริมให้กับเกษตรกร ผลที่ได้คือสามารถพลิกพื้นผิวดินจนสามารถทำการเกษตรและปลูกข้าวได้ผลผลิตดี 50-60 ถังต่อไร่ และยังขยายผลไปยังพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ซึ่งมีสภาพดินเป็นดินเปรี้ยวจัดคล้ายๆ กับพื้นที่จังหวัดนราธิวาส อีกทั้งขยายผลไปยังภาคกลางตอนล่าง เช่น จังหวัดนครนายก ที่มีสภาพดินและปัญหาคคล้ายๆ กันให้สามารถทำการเกษตรได้อย่างยั่งยืน” นางสาวหยุด กล่าวทิ้งท้าย